

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2003, mánudaginn 15. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 17/2003**:

M gegn fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 6. október 2003 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 30. september 2003. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 6. október 2003, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 13. nóvember 2003. Bréfið var sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. nóvember 2003, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi sóknaraðila, dagsettu 1. desember 2003.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 20. nóvember, 10. og 15. desember 2003.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili var félagi í XXX, sem síðar sameinaðist varnaraðila undir nafni varnaraðila. Hinn 16. apríl 2002 óskaði sóknaraðili rafleiðis eftir flutningi milli sparnaðarleiða, þ.e. í úr sparnaðarleiddinni A yfir í B. Með bréfi XXX til sóknaraðila, dagsettu 26. apríl 2002, var staðfest af hálfu sjóðsins að inneign sóknaraðila og séreignargreiðslur í sjóðnum myndu færast í B. Ávöxtun umræddrar sparnaðarleidar skyldi miðast við skuldabréf. Flutningur þessi átti sér stað 8. maí 2002. Umrædd sparnaðarleid mun nú nefnd C.

Sóknaraðila barst í febrúar 2003 bráðabirgðayfirlit yfir sjóðsinneign sína 31. desember 2002 og síðar leiðrétt yfirlit, dagsett 13. mars 2002. Að mati sóknaraðila kom þá í ljós að ávöxtun umræddrar sparnaðarleidar var ekki miðuð við skuldabréf heldur innlán sem að sögn var mun lakari.

Sóknaraðili leitaði upplýsinga og leiðréttingar hjá varnaraðila, í upphafi símleiðis, þá á fundi með varnaraðila og loks með rafpósti 24. mars 2003. Honum munu engin svör hafa borist og leitaði þá til Fjármálaeftirlitsins með bréfi, dagsettu 10. september 2003.

Fjármálaeftirlitið vísaði málinu frá sér með bréfi, dagsettu 17. sama mánaðar, enda hefði stofnunin ekki úrskurðarvald í einstökum ágreiningsmálum.

Málið barst úrskurðarnefnd með kvörtun, dagsettri 30. september 2003.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili gerir þá kröfu að varnaraðila verði gert að greiða honum kr. 582.178. Sundurliðast krafan svo að gerð er krafa um kr. 319.318 vegna mismunar ávöxtunar innlánsvaxta og skuldabréfavaxta af frjálsri séreign í C frá 8. maí 2002 til loka þess árs og kr. 2.205 vegna mismunar af innborgunum í frjálsa séreign á sama tíma. Þá er krafist kr. 73.700 vegna vísitölulækkunar inneignar í frjálsri séreign frá 16. apríl til 8. maí 2002, auk kr. 7.752 sem svarar til skuldabréfavaxta af kr. 73.700 frá 8. maí til 31. desember 2002. Ennfremur gerir sóknaraðili kröfu um kr. 165.603 vegna ranglegrar færðrar neikvæðrar ávöxtunar á síðastgreindu tímabili. Loks er gerð krafa um kr. 12.306 sem svarar til vísitölulækkunar inneignar í bundinni séreign frá 16. apríl til 8. maí 2002, auk skuldabréfavaxta af þeirri fjárhæð frá síðastgreindum degi til 31. desember 2002, kr. 1.294. Miðast kröfugerðin við hæstu skuldabréfaávöxtun vörsluaðila sjóðsins og breytingar á heildarvísitölu aðallista Kauphallar Íslands.

Sóknaraðili kveður að miða eigi við gengi inneignar sinnar í lífeyrissjóðnum við flutning milli sparnaðarleiða við 16. apríl 2002, en til vara við 26. apríl 2002. Kveður sóknaraðili verulegar breytingar hafa orðið á verðbréfamarkaði frá 16. apríl til 8. maí 2002 og hafi dráttur á flutningi inneignar hans milli sparnaðarleiða valdið honum tjóni þar sem hlutabréfi hafi lækkað í verði á tímabilinu. Þá telur sóknaraðili það alvarlegt að ávöxtun hafi verið miðuð við innlán í stað skuldabréf eins og um hafi verið samið. Loks hafi varnaraðili brugðist þeirri skyldu sinni að gefa sjóðfélaga skýringar og upplýsingar sem óskað hafi verið eftir.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili gerir aðallega þá kröfu að kvörtun sóknaraðila verði vísað frá úrskurðarnefndinni. Til vara krefst varnaraðili þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Kröfu sína um frávísun styður varnaraðili þeim rökum að sjóðurinn sé ekki fjármálafyrirtæki samkvæmt skilgreiningu laga þar um nr. 161, 2002 og falli þar að leiðandi ekki undir valdsvið nefndarinnar, sbr. 3. gr. Samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Þá sé heldur ekki hægt að meta kröfur sóknaraðila til fjár, sbr. b-lið 6. gr. samþykktanna.

Varnaraðili kveður að á vef rekstraraðila sjóðsins hafi fjárfesting B, síðar C, verið tilgreind sem 100% í skuldabréfum. Hafi umrædd sparnaðarleid upphaflega eingöngu átt að vera í skuldabréfum og nokkru af kynningarefni dreift þess efnis. Frá því hafi hins vegar verið horfið og iðgjöldum þess í stað ráðstafað á verðtryggðan innlánsreikning með föstum vöxtum. Hafi ný fjárfestingarstefna verið kynnt á fundi sjóðfélaga þann 26. nóvember 2001 og samþykkt á fundi stjórnar sjóðsins 7. janúar 2002. Hafi þessi breyting verið kynnt í fréttabréfi D sem dreift hafi verið í mars 2002 og aftur á fundi sjóðfélaga í apríl 2002. Varnaraðili kveður sóknaraðila hafa tekið virkan þátt í fundum sjóðfélaga og að auki hitt starfsmenn varnaraðila og rætt um umþrættan flutning. Hafi sóknaraðili því

haft eða mátt hafa réttar upplýsingar um framangreint þá er hann valdi sér fjárfestingarleið.

Varnaraðili telur ekki tryggt að ávöxtun sparnaðarleiðarinnar hefði orðið hærri en raun varð á þótt fjárfest hefði verið í skuldabréfum. Ekki sé hægt að ákvarða í hvaða skuldabréfum hefði verið fjárfest og sé því ekki hægt að meta kröfu sóknaraðila til fjár.

Loks kveður varnaraðila að framkvæmd flutnings milli sparnaðarleiða hafa verið í samræmi við það verklag sem viðgengist hafi á þeim tíma sem ósk um flutning barst sjóðnum, en slíkur flutningur geti tekið nokkurn tíma. Hafi því ekki verið um óeðlilegan drátt að ræða.

V.

Niðurstaða.

Í 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettra 8. júní 2000, er að finna ákvæði um starfssvið nefndarinnar. Er þar mælt fyrir um að viðskiptamenn fjármálafyrirtækja sem aðild eigi að nefndinni geti snúið sér til hennar vegna viðskipta við þau. Samkvæmt a-lið 2. mgr. 3. gr. tekur nefndin til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreining milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar enda sé samningssamband milli aðila.

Varnaraðili er lífeyrissjóður. Samkvæmt gr. 3.1 í samþykktum varnaraðila geta allir orðið aðilar að sjóðnum. Í gr. 2.2. er tilgreint að varnaraðili starfi samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129, 1997. Samkvæmt gr. 2.1. er hlutverk sjóðsins að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktanna. Samkvæmt gr. 4.7. annast fjármálafyrirtækið E, daglegan rekstur sjóðsins samkvæmt sérstöku samkomulagi milli stjórnar E og E. Stjórn varnaraðila er að meiri hluta skipuð af stjórn E, sbr. gr. 4.1 í samþykktunum.

Samkvæmt framansögðu er það utan starfssviðs nefndarinnar að fjalla um framanrakinn ágreining sóknaraðila og varnaraðila. Er því óhjákvæmilegt að vísa máli þessu frá úrskurðarnefndinni.

Úrskurðarorð:

Máli sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F, er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 15. desember 2003.

Guðjón Ólafur Jónsson

Geir Arnar Marelsson

Grétar Grétarsson

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason